

INVESTIGUEM?

Tradicions nadalenques

Tradicions i històries del Nadal

Els alumnes de l'escola Pau Claris de la Seu d'Urgell ens parlen de les tradicions i dels misteris del Nadal.

Els màgics de Nadal

Un llibre que ens permetrà descobrir els personatges nadalencs més curiosos d'arreu del món.

S3

El nou SX3 Ja és aquí!

Tot un món a les teves mans

SUMARI

- 4. La volta al món més màgica
- 6. Tradicions i més coses sobre el Nadal
- 11. Avui cuinem nosaltres! | **Tronc de Nadal**
- 12. Parlem de llibres?
- 15. Troba les 7 diferències!

CRÈDITS

Redacció: Infants del cicle superior de l'Escola Pau Claris.

Il·lustració de portada: Urgell Mestre. Il·lustració extreta del llibre «L'home dels nassos», escrit per Pepita Clop.

Il·lustracions: Urgell Mestre, Jaume Salés, Núria Pardinilla.

Maquetació i disseny: Núria Pardinilla.

Creativa Disseny: Anna Solans.

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

El proper número de la revista Investiguem? sortirà el mes de febrer i estarà dedicat al Carnestoltes.

LA VOLTA AL MÓN MÉS MÀGICA

Els Màgics de Nadal

No us heu preguntat mai com s'ho fan el Tió, els Reis Mags i el Pare Noel per a dur els regals de tots els infants arreu del món? Quina feinada oi? I es que no són els únics que treballen durant les festes d'hivern. Escampats arreu del món, hi trobem més personatges que també reparteixen regals i llaminadures a infants d'altres indrets! Alguns són simpàtics i amables, però també n'hi ha de malcarats a qui els agrada fer entremaliadures...

Descobriu-los tots de la mà de la seva bona amiga, la fada Floc de Neu, que els anirà a visitar a tots en aquesta aventura titulada «Els Màgics de Nadal».

Autora: Elisabet Contreras
Il·lustrador: Jaume Salés

KRAMPUS

En Krampus és un dimoniet molt malcarat. Viu a Alemanya i els infants que no es porten bé, acaben dins del seu sac. Però sempre els allibera quan tornen a fer bondat.

EL GRINCH

El Grinch és el veí més llunyà de tota aquesta colla, viu als Estats Units! És el més rondinaire de tots, detesta el Nadal i per això fa malifetes.

OLENTZERO

És un carboner que viu al País Basc i porta regals als infants, entrant a les cases per la xemeneia.

BLESNICKEL

És l'ajudant més eficient de Sant Nicolau! Viu a Suècia i sempre aconsella als infants que no fan gaire cas, amb l'esperança que canviïn l'actitud i puguin, així, tenir algun regal.

EN TONTEM

En Tontem també viu a Suècia i és un nan malcarat! La nit de Nadal, també reparteix regals amb el seu trineu.

DED MOROZ I LA DONZELLA DE LES NEUS

És un bruixot que viu a Rússia i la gent l'anomena «l'avi del fred». La nit de Cap d'Any reparteix regals als infants acompanyat de la seva neta, la donzella de les neus.

HOTEI-OSHO

Aquest personatge és un Déu que vigila als infants i també els reparteix regals si han fet bondat.

LA BEFANA

És una bruixa i viu a Itàlia. Reparteix llaminadures als infants la nit de Nadal.

EL TIÓ DE LA FREITA I ELS MINAÏRONS

Dins del Tió de la Freita, que es troba a la Seu d'Urgell, hi viuen els minairons, uns éssers màgics i diminuts que es dediquen a fabricar regals per als infants.

EN FUMERA

En fumera viu a Catalunya i és un patge dels reis d'Orient i vigila a la mainada.

SWAG MAN

En Swag Man és australià i reparteix els regals als infants en un tot terreny!

BONUS

TRADICIONS I MÉS COSES SOBRE NADAL

Alguns dels alumnes de cicle superior de l'escola Pau Claris, us volem explicar tradicions, records i altres coses sobre el Nadal. Les coses senzilles, les nostres tradicions, els records, els que ens expliquen els nostres avis i àvies... són part de nosaltres i també del Nadal.

El que més m'agrada del Nadal és...

Passar el temps amb la meva família que durant l'any no veig i també els regals del tió o dels Reis Mags, però sobretot passar temps amb la família.
(Valentina Tarrés)

Veure a la meva família, obrir els regals que m'han portat els Reis, menjar sopa de galets i passar-m'ho molt bé!
(Jan Vilarrubla)

Que vinguin els Reis i el pare Noel. Fer cagar el caga tió i que nevi.
(Jouri Bouhani)

Compartir aquestes celebracions amb la família. Veure els carrers de la Seu decorats amb els llums i tions. Decorar casa meva i l'arbre de Nadal. També m'agrada sentir l'emoció abans d'obrir els regals i anar a veure la cavalcada de reis.
(Ona Ros)

Estar amb la família, fer aquell sopar tan bo, escoltar cançons i cantar-les, riure jugar a jocs i buscar els regals: tota la família anem a obrir els regals, però no n'hi ha. Llavors, al cap d'uns 10 minuts, tornem i ja hi ha els regals i els obrim tota la família junta.
(Óscar Huerga)

Dites de Nadal

- Per Nadal, cada ovella al seu corral. (Jan Vilarrubla)
- Menjar raïms per Nadal porta diners tot l'any. (Jan Vilarrubla) (Ares Miarnau)
- De Nadal i de Sant Joan només n'hi ha un cada any. (Jan Vilarrubla)
- Pel desembre tremola el vent i l'home és més valent. (Ares Blanch)
- Per Nadal cada ovella al seu corral. (Gala Navinés) (Ares Miarnau)
- Per Nadal qui res no estrena, res no val. (Isis Calvet) (Ares Miarnau)
- Per Nadal un pas de pardal, per Sant Esteve un pas de llebre i per Reis, el dia, mitja hora creix. (Gala Navinés) (Ares Miarnau)

Tradicions a casa nostra

El dia 24 de desembre anirem a casa dels meus avis a cagar el tió i després farem un sopar. El dia 25 de desembre farem cagar el tió amb els meus cosins que viuen a Girona.
(Jan Vilarrubla)

A casa meva, la meva àvia, el meu germà i jo tenim el costum de fer galetes de Nadal.
(Alba Fuentes)

Fer sopa de galets. A principi de desembre, decorem la casa i fem un amic invisible. L'amic invisible és un joc que consisteix en treure papers amb noms dels que juguin i agafar un paperet. Llavors qui t'ha tocat pots comprar-li o fer-li un regal.
(Gal·la Guàrdia)

Menjar bombons, dormir tard i obrir els meus regals.
(José Luis Hernández)

A casa meva, per Nadal, tenim el costum o la tradició de posar l'arbre de Nadal durant el pont de la Puríssima, caguem el tió amb la meva iaia i la meva tieta. El dia de Nadal l'anem a celebrar tota la família a casa dels meus iaïos.
(Gala Navinés)

Dinar i sopar amb la meva família. També obrim els regals amb la família.
(Carlos Muñoz)

Fer cagar el tió, sopar amb la família, fer un amic invisible, menjar molts torrons i les neules de xocolata amb llet. Ens ho passem molt bé i anem a casa de l'àvia a cagar el tió dos cops: un a casa meva i un a casa de l'àvia.
(Robin Calvet)

Cagar el tió el 24 de desembre. També tenim la casa decorada i la decorem al pont de la Puríssima. El 25 de desembre fem el dinar familiar amb els canelons de l'àvia, i ho celebrem tots junts.
(Laia Bailón)

A casa meva, per Nadal, tenim el costum de fer les campanades a la platja i banyar-nos els peus el primer dia de l'any.
(Ares Miarnau)

A casa, per Nadal, sopem a casa de la meva àvia i després en acabat apaguem els llums. Quan els encenem, mirem al balcó i els regals són allà.
(Chiara Cadena)

A casa meva, per Nadal, tenim la tradició de comprar un pernil 50% ibèric i 50% d'aglà. També fem un brindis i desitgem salut. Per últim fem una mini disco de Nadal.
(Manuel Barba)

El dia 24 ens reunim amb la família a casa meva per cagar el tió. També sopem. Durant el sopar, cantem nadales i l'endemà ens tornem a reunir per celebrar el dia de Nadal.
(Joel Solé)

El Nadal em porta records...

Quan era petita anava a fer cagar el tió de la Freita, també recordo el calendari d'advent, els Reis Mags, els bombons en forma d'estel... Ara m'he fet gran però encara ho faig i espero fer-ho molts anys més.
(Ares Miarnau)

Quan era petita m'agradava molt el Nadal, sempre recordo que el meu pare feia el possible per estar allà present. Per això, m'agrada tant estar amb la meva família.
(Chiara Cadena)

Me'n recordo que, quan era molt petita, els meus pares volien que deixés el xumet, però jo no volia. Llavors em van explicar que si els el donava als Reis Mags, em portarien la nina que tan volia.
(Carla Tomàs)

M'agrada el Nadal perquè...

M'agrada el Nadal perquè arriba la família a casa i quan ja estan tots ens diem hola! La taula ja està parada, l'únic que falta és anar a sopar. Després anem cap al menjador a cagar el tió i ens dona moltes lllaminadures.
(Alicia Da Rocha)

M'agrada el Nadal perquè estic amb la família. Hi ha regals i a la Seu d'Urgell hi ha llums de colors que brillen. Al meu poble, a Alàs, arriben els Reis amb tractor i tres infants els acompanyem amb torxes. Un d'ells soc jo.
(Jan Vilarrubla)

Estic amb la meva família, els regals i que ho passem molt bé amb tothom!!!
(Patrick da Silva)

El 25 de desembre anem a Bellver a dinar amb la família de part del meu pare, a casa de la meva tieta àvia. Som "quaranta i pico" persones! Després de dinar anem a buscar el pare Noel per tot Bellver i quan el trobem, el portem a casa i ens dona els regals. És una cosa molt bonica perquè passes temps en família.
(Lara Merino)

És l'època on veig més la meva família.
(Alba Fuentes)

Anem a veure la cavalcada dels Reis, fem cagar el tió, mengem neules, sopa de galets i torró, ah! i m'agrada el Nadal perquè els carrers estan decorats amb llums.
(Paula Meya)

M'agrada el Nadal perquè estic amb la família i parlem sobre l'escola, el treball... I mengem moltes coses. I ajudo a para la taula i a cuinar. Ens agrada donar regals a la família i també compartim sentiments.
(Sara Cortinhas)

M'agrada el Nadal perquè ens reunim amb la família que no viuen aquí i ens veiem molt poc. M'ho passo genial quan venen. També m'agrada perquè el meu pare fa uns canelons boníssims que mengem el dia de Nadal. Gaudeixo molt cagant el tió amb les meves cosines petites.
(Martina Pluvinet)

M'agrada el Nadal perquè puc passar més temps amb la meva família.
(Chiara Cadena)

El meu pare fa uns canelons molt bons, també quan col·loquem l'arbre de Nadal és molt divertit ficar els llums i el pessebre. Jo sempre jugo a buscar el caganer.
(Yanay Blanca Sabaté)

M'agrada el Nadal perquè tot és ple d'alegria, màgia i il·lusió. Ens trobem amb els amics i la família que fa temps que no veiem. També perquè mengem torrons, neules i polvorons.
(Ares Miarnau)

És el moment que torno a veure els meus familiars, jugo amb les meves cosines i cosins, menjo canelons de l'àvia, sopa de galets, obrim els regals... això és el millor del Nadal.
(Carla Tomàs)

M'agrada el Nadal perquè m'agrada menjar neules, esquiar, estar a la vora del foc mirant una pel·lícula, estar amb la família, els amics ja que estic de vacances d'escola.
(Gala Navinés)

El meus avis m'han explicat...

Els meus avis m'han explicat, que en aquella època, quan ells eren petits, un cop cagat el tió el cremaven i servia per escalfar-se la nit de Nadal. (Jan Vilarrubla)

El meu avi i la meva àvia m'han dit que per Nadal, a casa seva, es feien moltes coses com, per exemple: per Nadal es menjava brou i pollastre farcit amb prunes. De postres es menjava neules i torrons. Després es cantaven nades i els donaven "l'aguinaldo". El meu avi, després de sant Esteve, esmorzava una copa de cava i una torrada amb sobrassada. La nit abans de Reis, posaven una copa pels Reis i pa sec per als camells. Això és el que feien el meu avi i la meva àvia. (Berta Hernández)

Quan eren petits, els avis m'expliquen que el tió no cagava joguines, sinó que cagava alguns dolços per als nens i també els ingredients per a l'àpat de Nadal. Actualment mengem: canelons, torrons i tota la pesca, però abans menjaven pollastre, i era l'únic dia que en menjaven! (Martí Solé)

La meva àvia i el avi m'han explicat que per Nadal, a casa seva, per adornar-la quedaven amb tota la família, 3 o 4 setmanes abans de la festa. Cada diumenge després de dinar, feien àngels amb cartolina, campanes amb cartolina i d'altres ornaments. Evidentment no tots els ornaments eren amb cartolina, per exemple l'arbre l'anaven a buscar al bosc, cosa que ara és il·legal. Els ornaments els compraven a la mateixa tenda cada any ja que solament hi havia 2 o 3 botigues d'aquestes en tota la Seu, compraven 4 o 5 boles per a l'arbre. Llavors quan s'acabava el Nadal, guardaven les boles en una caixa. Els Reis passaven pels carrers on hi havia més cases, ja que si haguessin de passar per totes les cases tardarien una eternitat! Per fer el pessebre, sembraven blat en unes caixes perquè creixés i després el posaven al pessebre. L'àvia assegura que el més divertit era la trobada amb tota la família. (Nil Salvat)

La meva iaia m'ha explicat que: «El Nadal em porta molts records. Encara me'n recordo del dinar de Nadal de quan era petita, amb la sopa i el pollastre amb prunes que la mare havia recollit i cuidat durant tant de temps. També me'n recordo de la cabana que fèiem amb sacs amb els meus amics i amigues, del berenar amb una molla de pa i caragols que la meva padrina em preparava. Nosaltres érem una família pobra, només teníem un foc a la cuina. Hi havia molta humitat i el fred se't calava dins els ossos. Però era una època màgica de l'any que tots esperàvem. Desitjo un Nadal ple d'amor, joia i felicitat. El Nadal que jo sempre he tingut perquè és allà en les petites coses on recordes el que has viscut.» (Martina Guerrero)

Per Nadal els meus avis no podien celebrar-ho tant ja que no tenien gaires coses. L'únic que tenien era un torró per tota la família i unes neules per compartir. (Ares Miarnau)

La meva padrina, dos o tres dies abans de Nadal, a casa seva, mataven el porc. Quan feien cagar el tió, aquest no els donava joguines, cagava mandarines i torrons. Per Nadal es menjaven el porc que havien matat dos o tres dies abans. (Ares Soto)

Els meus avis celebraven el Nadal semblant a com ho fem ara, però no tenien tantes coses, tantes joguines. (Alba Fuentes)

Qui són els Minairons i per què venen a la Seu per Nadal?

Els minairons són uns éssers màgics, ajudants del tió, que es posen dins d'ell i així el tió pot cagar els regals. Aquest Nadal es farà una obra de teatre dedicada als minairons.

(Jan Vilarrubla)

Els minairons són uns éssers màgics, els minairons poden ser de mil maneres i formes: alts, baixos... Fa molts anys un ésser va robar els minairons amb els seus dolents aliats. Sort que dos valents infants, els van arrencar de les seves mans. Llavors van decidir que viurien al Tió de la Freita. Des d'aquell dia els minairons només venen un cop per Nadal per fer feliços als nens i nenes, als animals, a les famílies i a tothom.

(Ariadna Ferrer)

Els minairons són follets petitíssims, sense barba, i màgics que viuen en canuts i surten per Nadal a fer regals als nens i nenes de la Seu d'Urgell. Si vas a la Seu i vas a cagar el Tió de la Freita, els trobareu allà dins. Els minairons tenen una llarga història, però si la voleu saber haureu d'anar al Tió de la Freita. El primer cop us donarà el seu conte i si mai teniu minairons us diran: "Què farem, què direm?" Tu has de dir el què vols i intentaran donar-vos el vostre desig. Si hi aneu us ho passeu molt bé, us ho asseguro.

(Martí Sánchez)

Els minairons són uns éssers màgics que es van a buscar a la Guàrdia d'Ares per Sant Joan. Uns dies abans del 24 de desembre es deixen anar al tió i ells, dins seu, fan els regals que el dia 24 et cagaran. Sempre diuen: "Què farem...què direm..." Venen a la Seu per Nadal per repartir il·lusió i felicitat.

(Gala Navinés)

Els minairons són unes criatures microscòpiques que per Nadal porten màgia i alegria pels carrers i cases de la Seu. Són uns éssers molt esperats a la comarca, ja que ells omplen els tions de regals i d'il·lusió.

(Ares Miarnau)

Pels carrers de la Seu, per Nadal, hi ha molts tions. Aquest són...

Tions grossos, corpulents, significatius i de tots els tamanyos. Alguns tenen noms, són molt divertits.

(Gala Navinés)

Els tions ens porten alegria. Es celebra un concurs per decidir els seus noms. Els portem peles de fruita cada dia perquè ens caguin molts regals.

(Ares Miarnau)

AVUI CUÏNEM NOSALTRES!

Tronc de Nadal

Que necessitarem?

Pel Pa de Pessic: 4 ous
125 g de farina
125 g de sucre

Per la cobertura: 200 g de nata
200 g de xocolata

Pel farcit:
250 g de nata
100 g de xocolata

Preparació: 40 min
Coccio: 10 minuts

D'on ve?

En bona part de l'Europa pre-cristiana, era tradició cremar un gran tronc a la llar de foc pel solstici d'hivern, la nit del 21 de desembre. El cristianisme va incorporar aquesta tradició al seu calendari. Es diu que, amb l'arribada de les estufes, aquest costum va canviar i el tronc de llenya, va ser substituït per unes postres. El Tronc de Nadal de pastisseria va néixer a França i va traspasar fronteres, instal·lant-se en bona part d'Europa i avui el continuem menjant la nit del 31 de desembre.

Som-hi!

PA DE PESSIC

1. Preescalfem el forn a 180 °C.
2. Muntem els ous amb una batedora.
3. Quan estan llestos, hi afegim el sucre ben a poc a poc, i barregem prudentment.
4. Afegim lentament la farina i anem barrejant amb molta cura.
5. Estenem la massa sobre un paper de forn col·locat a la safata del forn per a fer una làmina primeta de pa de pessic.
6. 10 minuts al forn, i deixem refredar.

FARCIT

7. Esmicolem la xocolata i la desfem al microones amb compte de no cremar-la. La podem deixar a mig desfer i acabarà de fondre's quan la barregem amb una llengüeta al bol.
8. Muntem la nata en un altre bol fins que quedi lleugera i s'aguanti de cap per avall en una cullera.
9. Afegim la xocolata desfeta a la nata muntada amb molta cura, barregem i ho deixem reposar a la nevera.

COBERUTRA

10. Escalfem la nata en una cassola.
11. Quan arrenqui el bull, la retirem del foc i hi afegim la xocolata.
12. La barregem fins que es desfaci tota i ho deixem reposar.

EL TRONC

13. Estenem el farcit a sobre del pa de pessic i comencem a enrotllar-lo des d'un extrem fent un cilindre.
14. Tallem els dos extrems que posarem on vulguem perquè semblin branques.
15. Ho recobrim tot amb la cobertura de xocolata.
16. Agafem una forquilla per a dibuixar el relleu del tronc.

ASTÚCIA: Podeu utilitzar massapà de colors (que aconseguireu gràcies als colorants alimentaris), per a fer formes i decorar el tronc. Algunes idees: Bolets, fulles, fruites, animals...

PARLEM DE LLIBRES?

Meraki publica un nou llibre

MITJA CLOSCA DE NOU PLENA DE PLUJA

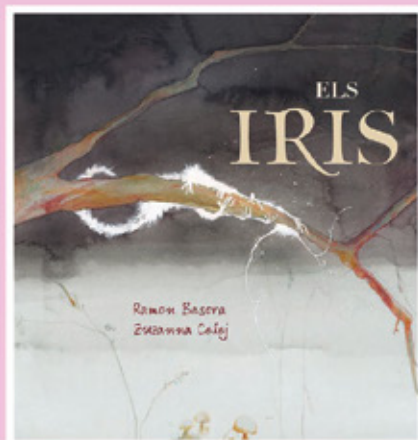
Una deliciosa i delicada simfonia de paraules, llum i color. Nou poemari de Ramon Besora amb il·lustracions de Zuzanna Celej.

Diu Gabriel Janer Manila:

"Ramon Besora ha fet una llarga caminada fins arribar als seus poemaris. Primer fou el mestre entossudit d'encomanar als seus alumnes l'emoció de la poesia, llavors fou el mestratge del seu gran amic Miquel Martí i Pol. D'ell va aprendre la feina d'esprémer les paraules (com si les hagués passat per un alambí o filtre) a fi d'extreure'n tota la seva essència fins a ser capaç d'oferir-nos un conjunt de poemes exquisits. Concentren en un mínim molt ben triat de paraules i versos la vida i els seus múltiples matisos: els sons, els perfums, els colors, les onomatopeies, belles metàfores... la venturosa gràcia de l'art".

Més lectures...

ELS IRIS

I ara un altre llibre del pirinenc Ramon Besora, en aquest cas publicat per l'Editorial Joventut.

Els iris són uns animals lluminosos de muntanya. Fan vida nocturna i el seu cos i la seva tonalitat es transformen amb el pas del temps, sense perdre mai el misteri que els envolta. De dia són invisibles; només es perceben en dies de sol i pluja gràcies a un fenomen òptic complex. La resta de temps apareixen amb més o menys intensitat d'acord amb les fases lunars. En qualsevol cas, la seva presència és sempre benvinguda, captivadora i fascinant.

Ramon Besora ens narra la vida, les característiques morfològiques i els rituals d'aquests éssers enigmàtics dels Pirineus amb un text clar i precís, i un relat amb les característiques narratives del conte, de l'àlbum i del llibre informatiu. Les il·lustracions de Zuzanna Celej, elaborades amb aquarel·la i amb uns tons propis de les nits de tardor a muntanya, aconsegueixen transmetre i representar el clima de misteri del relat. Un maridatge reeixit que s'enriqueix encara més gràcies a una bona maquetació, un format apropiat i una acurada edició que la fan una obra ben especial. No és estrany, doncs, que a partir d'aquest text inèdit de Besora Miquel Obiols i Carme Solé en quedessin captivats i en fessin set històries, premiades a Bolonya l'any 1992.

Cristina Correro

L'autèntic embotit de muntanya

100 ANYS

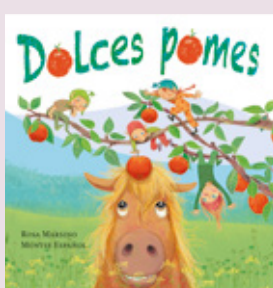
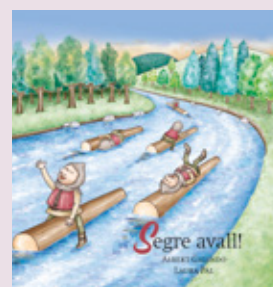
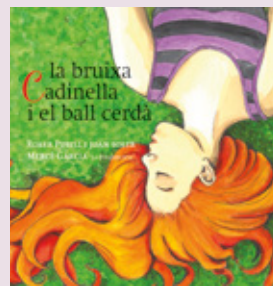
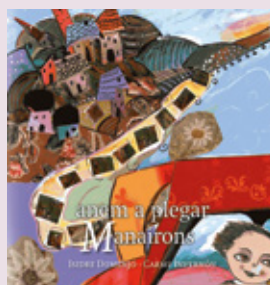
CINC GENERACIONS

La història d'Embotits Obach és
l'herència d'una terra, d'una tradició
i d'una cultura familiars, que es
manifesten en l'elaboració artesana
d'embotits al llarg de més de 100 anys.

www.embotitsobach.com

Col·lecció Petit Pirineu

TROBA LES 7 DIFERÈNCIES!

Il·lustració d'Urgell Mestre, extreta del llibre «L'home dels nassos», escrit per Pepita Clop, i que es publicarà aquest desembre.

Outlet Cerdanya

POLIESPORTIU DE
BOLVIR
Cerdanya

20
22

del 3 al 10 de desembre

Les millors marques
als millors preus!

ck
Calvin Klein

NARADURI

TSUNAMI

new balance

GUESS

Petrol
PETROL INDUSTRIES

TOMMY
HILFINGER